

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,

Prețul inserțiunilor
un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Cartea de mult dorită

Din grădina florilor duhovnicești

O carte, care prin conținutul său extrem de bogat se înalță mult d'asupra altor publicații de acelaș fel tipărite în limba românească, a ieșit zilele acestea de sub teascurile tipografiei Arhidiecezane dela Sibiu.

Este *Cartea de Rugăciuni*, tipărită cu binecuvântarea Inalt Prea Sfințitului Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae al Ardealului.

«E o carte lucrată cu dragoste», ne spune Inaltul nostru Arhipăstor în cuvântul introductiv, pus în fruntea cărții, date acum la lumină.

Mănunchiul de rugăciuni, culese și alese cu desăvârșită competență, se îndreaptă nu numai credincioșilor săteni, ci și orășenilor. El se adresează meseriașilor și negustorilor, tuturor categoriilor de slujbași, avocați, medici, profesori, învățători etc., nu mai puțin ostașilor și ofițerilor armatei noastre.

În diferitele împrejurări ale vieții, în zilele de sbuciumări, de jale, ca și de bucurie, sufletele noastre vor găsi în paginile Cărții de Rugăciuni izvoarele nesecate de putere și tărie spirituală pentru o viață nouă.

«Pe ceice nu cunosc rugăciunile, ori au uitat pe cele din copilărie, îi va învăța și-i va chema din nou la rostirea lor. Pe cei îndoelnici în credință îi va întări. Pe cei slabi îi va împuternici. Pe cei răi și pismătoreți îi va îmblânzi. Pe cei certați și învrăjbiți îi va împăca. Pe cei oboșiți sub povara vieții îi va înviora. Celor singuri le va fi tovarăș nedespărțit. Pe cei bolnavi îi va mângăia. Pe cei din călătorie bine îi va povățui. Pe cei din închisoare îi va aduce la pocăință și îndreptare. Pe cei desnădăjduiți și apăsați de necazuri îi va încuraja. Pe cei căzuți în păcate și fărădelegi îi va ridica... Astfel în toate ocaziile din viața omenească a creștinului cartea îi stă la îndemână ca cel mai credincios prieten, care, în schimbul serviciului făcut, nu-i pretinde nici un fel de răsplată. Ea se mulțamește să ne învețe dreapta credință și să ne ridice sufletele spre Dumnezeu.

Cartea, pe lângă rugăciunile obișnuite, cuprinde: *Liturghia* sfântului Ioan Gură de Aur, pentru a putea fi urmărită de evlavioșii credincioși și a se pătrunde de frumuseța ei dumnezească; apoi cântările praznicelor bisericesti și rugăciuni pentru toate vrăstele și stările sufletești și trupesti ale credincioșilor.

Cântările bisericesti pe note, vor fi bine primite mai ales în locurile unde avem coruri de plugari.

Nu putem lăsa neremarcate nici frumoasele deseme și chipuri religioase, datorite unui talentat pictor bisericesc, dlui *Anastasiu Demian*, care a împodobit paginile acestei cărți de

rugăciuni cu arta sa bine apreciată de cunoscători și de critici.

Ca exterior, ca hârtie și tipar, cartea se prezintă în excelente condiții, care fac multă cinste stabilimentului tipografic întemeiat de nemuritorul Mitropolit Andrei.

Prețurile sânt statorite cât se poate de cumpătat: ediția cea mai ieftină (de 116 pagini) se vinde cu

25 lei și 40 lei exemplarul; ediția de lux (de 320 pagini) se vinde cu 70, 180 și 200 lei exemplarul.

On. preoțime să nu înceteze a recomanda călduros fiilor Bisericii noastre cărțile acestea de rugăciuni, în deosebi tinerimii organizate în societatea «*Sfântul Gheorghe*», și nu mai puțin ostașilor cari fac parte din «*Oastea Domnului*» de sub conducerea preoților.

Cereți și răspândiți cărțile noastre, bogate în daruri alese din «grădina plină cu flori duhovnicești» a bisericii noastre ortodoxe!

Baza religiei personale

Condamnarea, în prima instanță judecătorească, a fostului redactor al *Luminii Satelor* și *Oastei Domnului* a stărnit regrete unanime în cercurile preoțești și mirenești.

Alunecarea în prăpastie prin abaterea dela credință a preotului Iosif Trifa o dovedesc concepțiile lui greșite, care se referă la substratul religiei personale, la locul Sfintei Scripturi în planul mântuirii, la normele călăuzirii lăuntrice și la lucrarea harului pentru întoarcerea, convertirea la Hristos.

Asupra acestora e necesar să stăruim, spre a lămurii pe cei nedumeriți în condamnarea preotului I. Trifa.

În articolul prezent voi încerca să lămuresc substratul religiei personale și cele două concepții asupra individualismului religios, concepții diametral opuse, pentru că există un individualism, care aruncă suflul în iadul perzării și alt individualism care-l înalță în cer.

Există un individualism răsvrățitor și egoist, în conflict cu societatea divină, cu valorile și cu obligațiunile ei și un individualism mai profund care exprimă realitățile sociale și se găsește terenul de manifestare în cadrele Bisericii.

Religia individuală e ca o insulă solitară în mijlocul valurilor ce se ridică în marea furtunoasă a vieții omenești.

Pierderea sensului organic al religiei e o mare primejdie pentru suflet.

Pentru că omul nu e constituit ca să trăiască și să se desvoalte în singurătate. Religia îl îmboldește la asociere.

Individul solitar posedă anumite forțe interioare, dar aceste forțe se potentează, prin asociere, în societatea religioasă a altor ființe umane.

Asocierea religioasă poate fi concepută în două căi diametral opuse. Pe o cale, pornind dela individ.

Individul, conștient de realitatea lumii spirituale se decide pentru Hristos. Se lasă să fie atras de

Hristos și de plenitudinea vieții Lui. Aceasta e calea caracteristică protestanților, pentru cari asocierea cu alți creștini e opțională și benevolă.

După o altă concepție, care este a Bisericii noastre, substratul religiei personale nu este individul, ci Biserica. Ea se întemeiază pe anumite fapte istorice care sânt la obârșia mântuirii.

Creștinismul a apărut în lume ca fiind credința unei comunități întemeiate de Isus Hristos.

Când Mântuitorul Isus Hristos s'a înălțat la cer, a lăsat în ființă o frățietate, care nu s'a destrămat, ci s'a proiectat în timp și în spațiu și a ajuns până în zilele noastre.

Biserica apostolică a intrat în arena istoriei deplin construită, având trei caracteristici distinctive: crezul, tainele și ierarhia.

În această societate se încadrează individual, fiecare bărbat și

femeie. Și ușa de încadrare în această societate văzută e sfântul botez, prin care dobândim renașterea spirituală.

Iar pentru reînnoirea legăturii și a desăvârșirii, ne vin într'ajutor celelalte sfinte taine ale Bisericii și călăuza ei de fiecare zi.

În Biserica luptătoare trăesc de-avalma sfinți și păcătoși, cari toți au trebuință de căință și de împărtășanie pentru vindecarea de păcate, nu numai pentru prefacerea din răi în buni, ci din buni în mai buni, prin disciplină și harul Bisericii.

Deci după această concepție, Biserica este pe planul întâi, și individul e subordonat ei. Mântuirea prin biserică vine și ajungerea la la unire cu Hristos prin biserică o dobândim.

Biserica are puterea supranaturală de a renaște și de a sfinți, de a instrui și de a păzi pe individ în unire cu Mântuitorul Isus Hristos. Iar mântuirea individului e în raport cu ascultarea și supunerea lui față de biserică. A sluji cu credință Bisericii e a sluji Capului ei nevăzut. De unde rezultă că alipirea de biserică și loialitatea față de ea este privilegiul cel mai înalt pe care-l poate avea oricare fiu al ei, iar cel ce se desparte de biserică, se lipsește de bunul suprem al mântuirii. Creștinismul este o religie organică, socială, iar individualismul religios nu este religia sfințelor Evanghelii.

Remediul individualismului religios este alipirea sinceră, conștientă și devotată de sfânta noastră Biserică și de toate sfințele ei așezăminte.

Tr. Scorobet

Idealismul umanist și pedagogia modernă

de Dr. NICOLAE BALCA

II

Sensul oricărei educații și al oricărei pedagogii este dedus de filosofia idealistă din concepția antropologică, care face din Eul uman temeiul central al cosmosului. Punctul inițial de plecare al educației e *omul*, așa cum acesta «este»; omul care închide în sine potențialități infinite de devenire, iar la sfârșitul procesului formativ se află earăș tot omul, dar acum omul «adevărat», omul «desăvârșit», omul «ideal», ale cărui potențialități potențiale au devenit reale, sau altcum exprimat, personalitatea absolut autonomă și creatoare de cultură. Procesul educativ se mișcă între om ca realitate și între om ca problemă; om ca idee. Că posibilitatea și imperativul educației depinde de *posibilitatea mișcării dintre două puncte*, — un punct de plecare și un alt punct ca țintă, — e foarte adevă-

rat. Dar, după noi, sensul pe care aceste «puncte» îl au în educația și pedagogia idealistă, este complet fals. Problemativul văzut de un Platon sau un Kant, bunăoară, între imperiul ideilor și imperiul aparițiilor, între lumea normelor și lumea faptelor, între mundus sensibilis și mundus intelligibilis, între «Sein» și «Sollen» (și concepția creștină cunoaște acest problematic, numai cât termenii de „Sein” și «Sollen» au altă semnificație pentru ea) are o însemnătate nespuse de mare pentru metafizica oricărei educații, (vezi Max Vanselow, *Metaphysik der Erziehung*, Berlin 1930 și W. Helmann, op. cit.). Acolo unde acest problematic nu e văzut, nu poate exista nici o educație. Dar idealismul, și cu el pedagogia fundamentată pe această filosofie — rezolvă acest problematic în sensul că idealul «idealizează» până

tinse averi mănăstirești. Acestea au fost secularizate (vreo 150 la număr) încă din 1834, fără ca statul să răscumpere în schimb biserica prin asigurarea unui trai la adăpostul griji de ziua de mâne. Situația a durat astfel până în 1910, când s'a întemeiat Cassa generală a bisericii (T. A. K. E.) care a strâns averea rămasă a bisericii și mănăstirilor și a administrat-o în senzul că prisosul venitului (după întreținerea mănăstirilor) să se dea ca salarii arhierilor (singurii cari erau salariați și până atunci), apoi predicatorilor, profesorilor de religie în școlile inferioare, personalului Sf. Sinod și al mitropoliilor (episcopii) și chiar și patriarhilor și mitropoliilor din patriarhiile vechi grecești.

Dar, pe deoparte, neajungând acest prisos pentru acoperirea atâtor lipsuri, pe de alta venind exproprierea din 1918 și 1920, situația materială a clerului s'a mai înrăutățit. Pământul luat s'a dat pe deoparte refugiaților veniți de prin Asia mică și de aiurea, iar pe de altă parte guvernul dictatorial din 1925 l-a dat apărării aeriene spre întreprindere și înzestrare a acestei părți din armată. În 1927 s'a declarat însă prin lege averea bisericii ca neînstrăinabilă, iar în 18 Septembrie 1929 primindu-se această avere dela apărarea aeriană — sigur mult micșorată — s'a întemeiat, în sfârșit (în vara anului 1930) *organizația de administrare a averii bisericești și mănăstirești* (O. D. E. P.). Acesta, spre deosebire de Cassa generală a clerului (T. A. K. E.) prevede asigurarea de mijloace materiale pentru cler, inventariind și valorificând prin arezi averea bisericii. Mănăstirile au cât trebuie pentru conducerea lor, iar restul e dat în contract pe 4 ani Băncii naționale care, fără dobânzi pentru ea, a exploatat bine această avere, făcând-o destul de mare, capitalul rămânându-i neatins. Din dobânzi se plătește ierarhia cu birourile, predicatorii, se ajută editarea de cărți, se varsă anual o sumă pentru Cassa clerului de mir și se ajută instituțiile filantropice și sociale ale bisericii.

Organizația aceasta o conduce un comitet compus din președintele Sf. Sinod (mitropolitul Atenei) și 2 arhierii, un consilier de stat, un avocat al ministerului de justiție, directorul general al contabilității publice, unul din directorii băncii Greciei și de reprezentantul guvernului pe lângă Sf. Sinod. Ea are și comitete pe eparhii. Astfel s'a reușit să se pună baze solide acestei asociații, care în curând se va conduce independent de Banca națională.

Totuși, fie din politica guvernelor, care au tot ciuntit din acest capital, chivernisindu-l pentru ele, fie și din opoziția multor ierarhi — clerul de mir a rămas încă pentru câțva timp iar în suspensie. E drept că acest cler e departe încă de a fi îndreptățit când cere pentru el criteriile de salarizare, de pildă ca la noi, fiind în majoritatea lui încă fără cultură teologică. Iar solidaritatea lor, care să înfrângă politica de umilire a guvernelor încă nu există. Ziarul lor "Ἐρὸς Σὺνδεσμος" militază de un timp încoace pentru câștigarea acestor drepturi, dar după expresia unui distins publicist bisericesc, „problema încă va rămânea suspendată, fiindcă nu s'a coapt ideea despre ce valorează un preot, și fiindcă nimeni, nici de sus, nici de jos, nu are curajul să ducă problema până la cap, lipsind și unuia, și altuia credința în idealul pe care-l reprezintă în lume o enorie ortodoxă bine condusă” (Em. Mitileneu, în Tribuna bisericească, din 27 Ianuarie 1935).

Și totuși. Asociația preoților are un frumos sediu în Atena și va milita într-una pentru ca statul, — singurul după cât știm, care și în constituție (art. 1) se declară ortodox, — împreună cu biserica oficială să-i facă dreptate.

(După „Ἐκκλησία“ din 11, 25 Mai a. c., „Ἐκκλησιαστικὸν Βῆμα“ din 27 Ian., 15 Februar a. c. și Ἐρὸς Σὺνδεσμος 11 Mai a. c.)

Atena, Iunie 1935.

T. Bodogae

INFORMAȚIUNI

Donatori marinimoși. Dl I. Gheorghiu cu soția sa Maria, locuitori în București, stabiliți în decursul verii în Mohu, cercetează regulat sfânta biserică și fiind buni credincioși și iubitori de propășirea culturală a poporului, au făcut însemnate donațiuni bisericii și școlii din Mohu. Astfel dl Gheorghiu s'a angajat să suporte cheltuielile compactării durabile a unei serii de cărți rituale ale bisericii. A dăruit școlii tablourile istorice ale domnitorilor români și de istorie naturală cari împodobesc salele de cursuri ale școlii primare, și hărțile pentru învățământul geografic. Soția sa, dna Maria, originară din Mohu, s'a înscris ca membră în Reuniunea de femei și se interesează de propășirea acestei instituții, pe care o sprijinește cu exemplul său și cu donații însemnate. În numele consiliului parohial din Mohu și al comitetului școlar local exprim mulțumiri marinimoșilor donatori. — Preot Victor Slăvescu-Mohu.

† Pr. Nicolae Manițiu, paroh ortodox român în parohia Vurpăr, protopopiatul Sibiului, a adormit în Domnul în ziua de 10 Iulie 1935, în etate de 73 ani, după o activitate de 50 ani în slujba bisericii, dintre cari 11 ani de dascălie și 39 de preoție. Inmormântarea rămășițelor pământești ale decedatului s'a făcut Vineri, în 12 Iulie ora 2 p. m. în cimitirul ortodox din Vurpăr. Fie-i somnul lin și memoria binecuvântată!

La Școala minieră a statului, în Baia-mare, se primesc ca elevi tineri, cetățeni români, cari au implinit vârsta de 17 ani și cari au absolvit cursul inferior de liceu sau gimnaziu. Cererile, scrise cu mâna proprie și pro-văzute cu timbre regulate, sânt a se înainta Direcțiunii școlii cel mai târziu până în 15 August 1935. La examenul de admitere, [din Română, Arifmetică și Geometrie] care se ține în 26, 27 și 28 August 1935 se vor prezenta numai tinerii cari vor fi chemați prin aviz separat. Prelegerile se încep în 16 Septembrie 1935. Taxe școlare nu sânt, sub nici un titlu. Școala nu are internat, elevii sânt externi.

Corul absolvenților Academiei teologice „Andreiane” din Sibiu a delētat, în seara de 6 Iulie a. c., un numeros public de spectatori în sala casinoului muncitoresc din Petroșani. Bucățile executate, cântări religioase, și cântece naționale, au stârnit mare plăcere și vii aplauze în mijlocul unui auditoriu iubitor de artă muzicală. Corul a fost condus de studentul teolog I. Florea.

Obiceiurile fakirilor oprite. Guvernatorul Balbo din Cirenaica, poseziune italiană în Africa nordică, a dat de curând un decret, în care oprește practicile fakirismului. Hotărârea a fost luată în urma rapoartelor lunare ale comisarilor provinciali și cu avizul favorabil al ulemalelor (teologilor musulmani) cu influență în colonie. S'a recunoscut necesitatea de a se sfârși cu obiceiurile existente la unele populațiuni indigene: de a merge pe cărbuni aprinși, a înghiți scorpioni și reptile și a-și smulge cu cleștele carnea de pe trup, în semn de pocăință.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 14 Iulie 1935, va predica părintele M. Neagu.

Baia populară din Sibiu. În tot decursul verii, până la 1 Septembrie, bazele de înot și terenul pentru băile de soare sânt deschise și în vremea prânzului.

C. preoți să stea în fruntea mișcării Oastea Domnului

Nr. 58—1935

(15) 1—1

Nr. 475—1935

(13) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreț la biserica ortodoxă română din Uioara (Ocna-Mureșului), județul Alba, eparhia Clujului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Renașterea și Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar de 2000 lei lunar dela salina din loc (acest post fiind bugetat de C. A. M. București).

Pentru remunerația de mai sus, cântărețul bisericii va fi obligat a face zilnic — înainte de masă — o slujbă ușoară la salină (afară de zilele când e slujbă la biserică).

2. Folosința unui jugăr de pământ arător calitatea I-ia, după moartea vechiului cantor.

3. Venitele stolare obișnuite.

Candidații vor înainta cererea scrisă cu mâna proprie împreună cu diploma, extras de botez și alte eventuale acte recomandatoare oficiului parohial și se vor prezenta în parohie pentru a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Sânt preferați candidații capabili de a forma și conduce cor bisericesc.

Ocna-Mureșului (Uioara), la 2 Iulie 1935.

Oficiul parohial în înțelegere cu consiliul parohial.

Savu Savu, paroh.

Tinărul ție-ți zic, scoală-te! Indemnuri creștinești pentru tineretul de azi. Vol. II. Ed. Librăriei Arhidiecezane, Sibiu, 1935. Pp. 112. Lei 50.

Cateheze ținute de fostul iscusit profesor la Brașov, în scop de a sădi în sufletele tinerești virtuțile propoveduite în învățăturile Mântuitorului. Carte potrivită și pentru premii școlare.

Cereți, dela Librăria Arhidiecezană Sibiu, cartea acum apărută:

ISTORIA BISERICII și a vieții religioase a românilor din Transilvania, — lucrare datorită distincțiunii scriitor și istoric Ștefan Meteș.

Intellectualii noștri, preoți și mirenii, precum și bibliotecile populare, au prilej de-a procura această prețioasă carte ce li se recomandă cu toată căldura.

A apărut și se poate procura dela Librăria arhidiecezană, Sibiu

Carte de rugăciuni

tipărită cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Arhiepiscop și Mitropolit NICOLAE al Ardealului.

Cartea de rugăciuni a apărut în două ediții: mare și mică.

Prețul de vânzare la Cartea de rugăciuni cea mare (320 pagini):

Ediție de lux (legată în piele de capră) Lei 200—
(legată în piele de oaie) „ 180—
legată întregă în pânză „ 70—

Prețul de vânzare la Cartea de rugăciuni cea mică (116 pagini):

Legată întregă în pânză Lei 40—
Legată jumătate în pânză „ 25—

Cartea de rugăciuni se trimite cu ramburs sau trimițându-se prețul înainte, plus spese postale de Lei 15—

Sanatorul dela Schitul Păltiniș

Sanatorul este deschis dela 1 Iunie până la 30 Septembrie. Situat la 1400 metri altitudine în cea mai frumoasă regiune climaterică. Inzestrat cu tot confortul, putând rivaliza cu oricare Sanator din străinătate. Prețuri convenabile. Informații și prospecte se cer dela Consiliul Arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu